

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Tomáše Langáška a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **V. H.**, zastoupen JUDr. Rudolfem Postlem, advokátem se sídlem Masarykovo nám. 14, Podbořany, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 10. 2017, č. j. OAM-148/LE-LE05-LE26-PS-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 8. 12. 2017, č. j. 17 A 135/2017 - 50,

t a k t o :

- I.** V řízení **se pokračuje**.
- II.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- III.** Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- V.** Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Rudolfu Postlovi, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 3.400 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalobce podal kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“) ze dne 8. 12. 2017, č. j. 17 A 135/2017 – 50, (dále jen „napadený rozsudek“), jímž krajský soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 10. 2017, č. j. OAM-148/LE-LE05-LE26-PS-2017, (dále jen „napadené rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o zajištění žalobce podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“) a podle § 46a odst. 5 zákona o azylu stanovil dobu trvání zajištění do 18. 1. 2018, neboť dospěl k závěru, že žalobce podal žádost

o mezinárodní ochranu pouze s cílem vyhnout se realizaci vyhoštění a dosáhnout svého propuštění ze zajištění.

[2] V žalobě žalobce namítal, že bylo porušeno jeho právo na právní pomoc, neboť před svým výsledkem nebyl poučen o možnosti požádat o přítomnost právního zástupce nebo o ustanovení zástupce. Pokud by měl možnost poradit se s právním zástupcem, vysvětlil by, proč se prokazoval padělaným dokladem a proč až u dalšího výsledku uvedl okolnosti o hrozícím nebezpečí na Ukrajině. V důsledku nemožnosti poradit se s právním zástupcem byly jeho údaje o všech okolnostech nekompletní, a proto nebyl správním orgánem zjištěn skutečný stav věci.

[3] Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku konstatoval, že byl nucen přisvědčit žalovanému v tom, že žalobní námítky se ve vysoké míře mívají s předmětem soudního přezkumu. Napadené rozhodnutí bylo rozhodnutím o zajištění podle zákona o azylu. Žalovaným bylo Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky. Žalobce byl zajištěn taktéž v režimu zákona o pobytu cizinců, kdy rozhodujícím správním orgánem byl policejní orgán. Právě příslušníci Policie ČR také žalobce vyslyšeli, zatímco v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobce dosud „vyslechnut“ nebyl. Krajský soud setrval na tom, že rozhodnutí o zajištění v režimu zákona o pobytu cizinců a v režimu zákona o azylu jsou dvěma samostatnými rozhodnutími, přičemž obě jsou způsobilá soudního přezkumu. Procesní pochybení stran nedostatku právní pomoci a průběhu výsledku, jež žalobce prostřednictvím svého zástupce správnímu orgánu vytýkal, by mohla být soudem přezkoumána jedině tehdy, jestliže by byla namítána v rámci řízení o žalobě proti takovému rozhodnutí, které z řízení stíženého tvrzenou vadou přímo vzešlo, tj. proti rozhodnutí č. j. KRPA-346483-21/ČJ-2017-000022 (pozn. Nejvyššího správního soudu: rozhodnutí, jimž byl žalobce zajištěn za účelem správního vyhoštění). Relevantní tak zůstala toliko námitka nezjištění skutečného stavu věci.

[4] Krajský soud zjistil, že žalovaný v úvodu napadeného rozhodnutí shrnul skutková zjištění, jež si opatřil z informací poskytnutých příslušnými složkami Policie ČR (tyto se vztahovaly k zajištění žalobce dle zákona o pobytu cizinců a k důvodům tohoto zajištění; podkladem napadeného rozhodnutí bylo i vyjádření žalobce do protokolu dne 25. 9. 2017) a z podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany a důvodů v ní uvedených. Z těchto skutkových zjištění žalovaný nadále vycházel. Soud shledal, že žalovaný dostal požadavkům formulovaným Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 5. 3. 2014, č. j. 3 Azs 24/2013 - 42. Ze shromážděných podkladů bylo zřejmé žalobcovu předchozí jednání, byl zjištěn jeho delší dobu trvající nelegální pobyt, správní orgán měl k dispozici tvrzení žalobce jak z řízení před policejním orgánem, tak z podané azylové žádosti. V žalobě nebyla uvedena jakákoli konkrétní tvrzení, jež by byla s to takto postavený základ rozhodování zpochybnit a učiněné skutkové závěry vyvrátit. Krajský soud taktéž na základě spisového materiálu neshledal, že by žalobci byly kladeny překážky znemožňující uvedení veškerých skutečností, které by považoval za relevantní. Vzhledem k tomu, že žalobcův důkazní návrh se týkal té části žaloby, která se neshodovala s nynějším předmětem řízení, soud nevyžádal vyjádření vyslyšajících policistů, neboť by tento důkaz byl naprosto nadbytečný. Z výše uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podává kasační stížnost proti výroku I. napadeného rozsudku, a to z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“), přičemž nezákonnost spatřuje v nesprávném posouzení právní otázky soudem a v neprovedení žalobcem navrženého důkazu.

pokračování

[6] Stěžovatel setrvává na své původní argumentaci obsažené v žalobě. I když se jeho žalobní námitky míjely s předmětem soudního přezkumu, šlo o neshodu částečnou a žalobní námitky měl soud brát v potaz při svém rozhodování. Stěžovatel znovu zopakoval žalobní námitku, že před zahájením výslechu měl být poučen o možnosti požádat o přítomnost právního zástupce, a o možnosti požádat o ustanovení právního zástupce. V důsledku nemožnosti poradit se s právním zástupcem byly údaje o všech okolnostech nekompletní. Proto nebyl žalovaným a posléze ani krajským soudem zjištěn skutečný stav věci.

[7] Stěžovatel navrhoval provedení důkazu vyjádřením policistů vyslychajících stěžovatele ohledně detailů poučení stěžovatele týkajícího se umožnění právní pomoci stěžovatele. Tento důkaz nebyl soudem proveden, stěžovatel má přitom za to, že krajský soud měl důkaz provést. Stěžovatel proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na své vyjádření k žalobě. Žalovaný zopakoval, že stěžovatel v žalobě vytýkal vady ve vztahu k jinému správnímu řízení. Proti napadenému rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, žádá žalobní výtka nesměřovala. Podle žalovaného krajský soud zcela správně konstatoval, že žalobní námitky se míjejí s předmětem přezkumu. Skutečnost, že stěžovatel zastává jiný názor než krajský soud, ještě nesvědčí o nezákonnosti napadeného rozsudku. Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud řízení zastavil z důvodu, že zajištění stěžovatele bylo ukončeno uplynutím lhůty pro zajištění dne 18. 1. 2018.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou, je včasná a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

[10] Nejvyšší správní soud následně přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná**.

[11] Usnesením ze dne 16. 4. 2018, č. j. 6 Azs 39/2018 – 17, Nejvyšší správní soud přerušil řízení o kasační stížnosti podle ustanovení § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s., a to z toho důvodu, že usnesením ze dne 23. 11. 2017, č. j. 10 Azs 252/2017 - 43, byla Soudnímu dvoru Evropské unie položena následující předběžná otázka: „*Brání výklad čl. 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU (Úř. věst. L 180, 29. 6. 2013, s. 96) ve spojení s čl. 6 a 47 Listiny základních práv Evropské unie takové vnitrostátní právní úpravě, která znemožňuje Nejvyššímu správnímu soudu přezkoumat soudní rozhodnutí ve věcech zajištění cizince poté, co je cizinec ze zajištění propuštěn?*“ V mezidobí však Ústavní soud nálezem ze dne 27. 11. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 41/17, prohlásil ustanovení § 46a odst. 9 zákona o azylu za neústavní pro rozpor s právem na přístup k soudu dle čl. 36 odst. 1 a s právem na soudní přezkum rozhodování orgánů veřejné správy podle čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, ve spojení s čl. 4 Ústavy České republiky, jakož i s právem na přezkum zákonnosti zbavení svobody podle čl. 5 odst. 4 a s právem na odškodnění podle čl. 5 odst. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, a zrušil je dnem vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů. Jakkoliv z nálezu vyplývá, že neústavnost § 46a odst. 9 zákona o azylu shledal zejména ve vztahu k zastavení řízení o žalobě, vzhledem k textaci zmíněného ustanovení dopadl derogační důvod i derogační zásah Ústavního soudu i na řízení o kasační stížnosti. S ohledem na rozhodnutí

Ústavního soudu odpadl důvod, pro který bylo řízení přerušeno. Proto soud rozhodl podle § 48 odst. 5 s. ř. s. o tom, že v řízení se pokračuje.

[12] Ze správního spisu vyplývají následující skutečnosti. Stěžovateli bylo dne 25. 9. 2017 uloženo správní vyhoštění poté, co se dne 24. 9. 2017 policejní hlídce prokázal padělaným průkazem totožnosti Rumunska znějícím na jinou totožnost a bylo zjištěno, že nedisponuje žádným platným pobytovým oprávněním ani cestovním dokladem. Z tohoto rozhodnutí vyplývá, že v rámci správního řízení za účelem správního vyhoštění byl se stěžovatelem dne 25. 9. 2017 sepsán protokol o výsledku účastníka řízení. Stěžovatel v průběhu výsledku mimo jiné uvedl, že padělaný doklad si obstaral na Ukrajině od neznámého muže. V České republice neměl nikdy uděleno vízum nebo oprávnění k pobytu. Dále sdělil, že na Ukrajině mu nehrozí žádné nebezpečí, nic mu nebrání ve vycestování a vycestuje dobrovolně. Stěžovatel se téhož dne vzdal práva na odvolání proti rozhodnutí o vyhoštění. Rozhodnutím ze dne 26. 9. 2017, č. j. KRPA-346483-21/ČJ-2017-000022, byl stěžovatel zajištěn za účelem správního vyhoštění podle § 124 zákona o pobytu cizinců. Dne 30. 9. 2017 stěžovatel podal žádost o mezinárodní ochranu, v níž uvedl, že nemůže odjet na Ukrajinu, neboť jakmile přijede, hledají ho tam bandité, kteří řekli, že mu vyloupnou oči a vytrhnou jazyk, anebo ho zabijí. Napadeným rozhodnutím ze dne 3. 10. 2017 byl stěžovatel zajištěn podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, když žalovaný shledal, že stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu účelově, pouze proto, aby se vyhnul správnímu vyhoštění, ačkoliv měl možnost podat žádost dříve, a uložení některého ze zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu by nebylo dostačující.

[13] Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, *ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se brozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatykačského rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*

[14] Nejvyšší správní soud předně připomíná, že řízení ve správním soudnictví je ovládáno dispoziční zásadou, což platí i o řízení o kasační stížnosti. Obsah kasační stížnosti proto do značné míry předurčuje obsah rozhodnutí kasačního soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2017, č. j. 3 Azs 189/2017 – 46, všechna citovaná rozhodnutí dostupná na www.nssoud.cz). Není-li stěžovatel spokojen se skutkovým či právním posouzením věci, musí být z obsahu kasační stížnosti zřejmé, které závěry krajského soudu pokládá stěžovatel za nedostatečné, respektive nesprávné, a z jakého důvodu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2017, č. j. 3 As 123/2016 – 40).

[15] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že krajský soud měl provést důkaz vyjádřením policistů vyslychajících stěžovatele. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že soud není vázán důkazními návrhy účastníků, disponuje diskrecí a musí provést jen ty důkazy, které v souladu s předmětem a účelem řízení vyhodnotí jako rozhodné. Soud však musí náležitě odůvodnit své rozhodnutí, že navrhovaný důkaz nebude proveden (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2015, č. j. 1 Azs 20/2015 – 45). Krajský soud v napadeném rozsudku zdůvodnil, že důkazní návrh se týkal té části žaloby, která se neshodovala s nynějším předmětem řízení, a navrhovaný důkaz tak byl nadbytečným. Nejvyšší správní soud se s jeho závěry ztotožňuje. Stěžovatel namítá nedostatečné poučení u výsledku, který proběhl v rámci řízení o správním vyhoštění podle zákona o pobytu cizinců. V řízení o zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu nelze přezkoumávat tvrzené vady řízení, k nimž došlo v jiném,

pokračování

samostatném řízení. Nad rámec nezbytného Nejvyšší správní soud dodává, že stěžovatel se práva na odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění vzdal, a jak Nejvyšší správní soud zjistil z úřední činnosti, v žalobě proti rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění stěžovatel nenamítal, že by v rámci výslechu v řízení o správním vyhoštění nebyl náležitě poučen o možnosti právního zastoupení a přítomnosti zástupce (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 11. 2017, č. j. 4 A 119/2017 – 37).

[16] Stěžovatel dále namítá, že žalovaným ani krajským soudem nebyl zjištěn skutečný stav věci. Nejvyšší správní soud neshledal ani tuto kasační námitku důvodnou. Stěžovatel tvrdí, že v důsledku nemožnosti poradit se zástupcem nebyly údaje o všech okolnostech kompletní, dále však již nekonkretizuje, v čem se podle jeho názoru lišil skutečný stav věci od stavu zjištěného žalovaným a krajským soudem. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že skutkový stav, z něhož vycházel žalovaný a krajský soud, odpovídá obsahu správnímu spisu a ani v tomto směru neshledal v napadeném rozsudku žádné pochybení.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[18] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud rozhodl, že žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti a žalovanému se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

[19] Odměnu a hotové výdaje zástupce ustanoveného usnesením krajského soudu ze dne 31. 10. 2017, č. j. 17 A 135/2017 - 15, hradí podle § 35 odst. 9 s. ř. s. stát. Ustanovenému zástupci náleží v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti, tj. písemné podání ve věci samé, ve výši 3.100 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky. Zástupce stěžovatele nedoložil, že by byl plátcem daně z přidané hodnoty. Náhrada nákladů za řízení o kasační stížnosti tedy činí celkem 3.400 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. ledna 2019

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu